

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г.С.КОСТЮКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ
МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ТОВАРИСТВО ПСИХОЛОГІВ УКРАЇНИ
ВГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ЛІКАРІВ-ПСИХОЛОГІВ»
ВГО «АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНА АСОЦІАЦІЯ»
ТОВАРИСТВО МОЛОДИХ ВЧЕНИХ І СПЕЦІАЛІСТІВ НМУ

«МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ: здобутки, розвиток та перспективи»

МАТЕРІАЛИ

III міжнародної науково-практичної конференції

23-25 жовтня 2014 року
м.Київ, Україна

Київ – 2014

71.	Широков О. Актуальність розробки заходів психосоціальної реабілітації хворих з параноїдною шизофренією, коморбідною з кістковим туберкульозом <i>O. Shirokov Actuality of developing measures of psychosocial rehabilitation for patients with paranoid schizophrenia comorbid with bone tuberculosis</i>	130
72.	Шорников А.В., Тимофеев Р.Н. Нервно-психическая устойчивость студентов-медиков <i>A. Shornikov, R. Timofeev Neuropsychic stability of medical students</i>	131
✓73.	Юрценюк О.С., Ротар С.С., Рудницький Р.І. Зміни особистості в умовах соціальної кризи <i>O. Yurtseniuk, S. Rotar, R. Rudnickiy Changes of personality in social crisis</i>	132
74.	Яковлєва Н.Ю. Медико - психологічна допомога при тривожних розладах у військовослужбовців та населення <i>N. Yakovleva Medical and psychological help for anxiety disorders in servicemen and population</i>	134
	Стендові доповіді	136
	Анотації майстер-класів	138
	Київський плейбек-театр “Déjà vu plus”	143
	Зміст	144

ЗМІНИ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОЇ КРИЗИ
CHANGES OF PERSONALITY IN SOCIAL CRISIS

*Юрценюк О.С., Ротар С.С., Рудницький Р.І. / O.Yurtseniuk, S. Rotar,
R.Rudnickiy*

*Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М.Савенка
Буковинський державний медичний університет*

м. Чернівці, Україна

На сучасному етапі розвитку науки людина розглядається як біопсихосоціальна система, що існує в складному мінливому суспільстві.

Шкідливі психічні фактори зустрічаються практично завжди в соціально-психологічній сфері сучасної цивілізації, що деякі автори називають цивілізаційним впливом або футурошоком. Генетично обумовлена норма реакції має пристосувальний характер, вона може «не встигати» за новими темпами змін оточуючого людину середовища. Саме це є важливим чинником розвитку «хвороб цивілізації», значна частина яких належить до психосоматичних.

На думку П.Анохіна, психосоматичі розлади є способом «компенсації» патологічної зміни біологічної матриці емоції тривоги, що виявляється психічними, вегетативними і соматичними порушеннями. В період кризи конфліктність інтересів і конфліктність соціальних ідентичностей посилюється через загострене почуття відмінності та протиборства групових інтересів, загальної невизначеності. Нормою стає стан маргіальності, що має наслідком руйнації раніше сформованих соціальних зв'язків, соціальну апатію (яка несподівано може перетворитися на бурхливу активність, навіть агресивність), зниження мотивації цілеспрямованої групової діяльності, домінування інстинкту самозбереження як головного принципу поведінки. Життя розуміється як виживання, а виживання висуває перед людиною завдання, абсолютно відмінні від самореалізації особистісного потенціалу. За умов соціальної кризи захисні функції домінують над функціями самовираження і самореалізації особистості.

За спостереженнями О.С. Чабана, О.О. Хаустової, починаючи з кінця 2008 року в Україні спостерігається ріст умовно нових психічних розладів: «альтруїстична» депресія, депресія «кредитна», тривога безробіття, тривога соціалізована, делінквентна поведінка та психічні розлади непсихотичного спектру (неврози, розлади особистості, алкоголізація та наркотизація).

Отже, психопатологія в кризових суспільствах має певні особливості. Специфіка цих психічних розладів полягає в психогенному чиннику соціальних катастроф, знижених можливостях адаптації та спадковій схильності до психічних розладів. Страх у людей нині перетворився в тихе, але постійне внутрішнє передчуття невідомої небезпеки, що набагато гірше небезпеки реальної. До цього приєднується неможливість активно протистояти внутрішньому напруженню. На передній план виходять інтереси, спрямовані на забезпечення й підтримку власного благополуччя і благополуччя своєї родини. В цей період саме у найближчому оточенні, людина прагне знайти співчуття і підтримку.

Summary: Research of syndromes from an area social psychology and psychiatry, which appeared in the last decades, is conducted.